

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z odwołania K. Ś. i F. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Legnicy

o podleganie ubezpieczeniu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 3 lipca 2024 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołujących się od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 29 listopada 2022 r., sygn. akt III AUa 40/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od każdego ze skarżących na rzecz organu rentowego po 240 zł (dwieście czterdzieści złotych), wraz z odsetkami z art. 98 § 1¹ k.p.c., tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2022 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w sprawie z odwołań K. Ś. i F. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Legnicy w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym, oddalił

apelacje odwołujących się od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 17 listopada 2021 r., którym oddalono odwołania.

Odwołujący się wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając ten wyrok w całości. Skarżący wnieśli o uchylenie w całości wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucili naruszenie prawa materialnego:

1) art. 6 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1230 ze zm.; dalej: ustawa systemowa), przez uznanie, że w stosunku do K. Ś. nie powstał tytuł ubezpieczenia za okres 30 - 31 grudnia 2019 r., pomimo tego, że ani Sąd ani ZUS już nie kwestionowali tego samego zatrudnienia od 1 stycznia 2020 r. i wówczas przestało już być przeszkodą pokrewieństwo, kwalifikacje i wykształcenie K. Ś.,

2) art. 22 k.p. w związku z art. 300 k.p. w związku z art. 83 § 1 k.c., przez przyjęcie pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę od dnia 30 grudnia 2019 r., podczas gdy pracownik – K. Ś. w dacie tej podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował,

3) art. 237³ § 2 k.p., przez jego pominięcie w kontekście daty rozpoczęcia przez K. Ś. pracy w F. sp. z o.o. sp.k., gdyż Sąd błędnie uznał, że K. Ś. mógł odbyć przeszkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również zapoznać się z warunkami zatrudnienia, również przebywając na terenie zakładu pracy, co nie znaczy, że od 30 grudnia 2019 roku świadczył pracę w ramach umowy o pracę,

4) art. 58 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez uznanie, że w sprawie nie można ustalić innych powodów zgłoszenia K. Ś. do ubezpieczeń społecznych jako pracownika od 30 grudnia 2019 r. niż tylko chęć wykazania przez F. Sp. z o.o. Sp.k. w B. statusu mikrofirmy na potrzeby uzyskania subwencji finansowej z projektu T. S.A. na dzień 31 grudnia 2019 r. Art. 44 ustawy systemowej umożliwia korektę dokumentu zgłoszeniowego, gdy okaże się, że dane przekazane w pierwotnym zgłoszeniu płatnika zostały podane wadliwie (niezgodnie z rzeczywistością).

Skarżący podnieśli również zarzut naruszenia przepisów postępowania: art. 382 k.p.c., przez jego niewłaściwe zastosowanie prowadzące do wydania orzeczenia na podstawie wybranych dowodów, z jednoczesnym przemilczeniem

kwestii wiarygodności i mocy dowodów niezgodnych z twierdzeniem Sądu, a przemawiających za stanowiskiem wnioskodawców, tj. orzeczenia lekarskiego z 27 grudnia 2019 r., upoważnienia z 29 grudnia 2019 r., umowy o pracę na czas nieokreślony z 30 grudnia 2019 r., kwestionariusza osobowego z 30 grudnia 2019 r., karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy z 30 grudnia 2019 r., oświadczenia z 30 grudnia 2019 r., listy obecności za grudzień 2019 r.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali, że wnoszą o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Skarżący podnieśli, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi z uwagi na to, że zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza przepisy prawa zarówno materialnego jak i procesowego, gdyż Sąd skupił się wyłącznie na kwestii uzyskania przez płatnika składek subwencji finansowej, co przesądziło o uwzględnieniu stanowiska organu rentowego. Sąd przemilczał kwestię wiarygodności i moc dowodów niezgodnych z twierdzeniem Sądu, a przemawiających za stanowiskiem wnioskodawców, tj. orzeczenie lekarskie z 27 grudnia 2019 r., upoważnienie z 29 grudnia 2019 r., umowę o pracę na czas nieokreślony z 30 grudnia 2019 r., kwestionariusz osobowy z 30 grudnia 2019 r., kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy z 30 grudnia 2019 r., oświadczenie z 30 grudnia 2019 r., listę obecności za grudzień 2019 r. Nadto Sąd pominął treść art. 44 ustawy systemowej, umożliwiającego korektę dokumentu zgłoszeniowego. Sąd nie zakwestionował też dowodu z dokumentu w postaci karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, z której wynika, że K. Ś. w dniu 30 grudnia 2019 r. odbył instruktaż stanowiskowy na stanowisku pracy manager obiektu i został dopuszczony do wykonywania pracy na stanowisku manager obiektu, a oświadczenie to zostało złożone przez płatnika składek i przyjęte przez ubezpieczonego 30 grudnia 2019 r. Dokument ten potwierdza, że stosunek pracy rozpoczął się 30 grudnia 2019 r.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od skarżących po 240 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wnioski o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego

polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący przytaczając argumenty mające przemawiać za oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej w istocie polemizują z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów dokonaną przez Sądy *meriti*, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej. W rozpoznawanej sprawie zasadniczą rolę w zakresie podnoszonej przez skarżących we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumentacji odgrywały ustalenia faktyczne co do momentu rozpoczęcia świadczenia pracy przez K. Ś. w F. Sp. z o.o. Sp.k.

Polemika z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalna (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, LEX nr 1101306.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06, LEX nr 1102310; z dnia 20 stycznia 2016 r., II UK 292/15, LEX nr 2026233). Do postępowania kasacyjnego nie należy rozstrzyganie sporów o ocenę dowodów ani o prawidłowość ustalenia stanu faktycznego sprawy, którym Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. jest związany. Sąd Najwyższy, nie jest sądem faktów, a wyłącznie sądem prawa. W zakresie jego ustawowych kompetencji nie mieści się korygowanie ustaleń faktycznych lub oceny materiału dowodowego dokonanego przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2018 r., I UK 437/17, LEX nr 2570520). Sąd Najwyższy, co zostało

zaznaczone powyżej, jest bowiem związany w postępowaniu kasacyjnym ustaleniami faktycznymi dokonanyymi przez sądy (art. 393³ § 3 k.p.c.).

W sprawie Sądy obu instancji dokonały wszechstronnej oceny dowodów, w tym powoływanych przez skarżących dokumentów. Szeroko uzasadniły, dlaczego na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego ustaliły, że zamiarem stron było zatrudnienie K. Ś. na stanowisku managera na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony od 1 stycznia 2020 r., a nie od 30 grudnia 2019 r. Zwróciły uwagę na to, że od tej daty K. Ś. został prawidłowo zgłoszony do ubezpieczeń społecznych w dniu 8 stycznia 2020 r., a dopiero 8 maja 2020 r. pracodawca przekazał do ZUS zgłoszenie K. Ś. za okres od 30 grudnia 2019 r., a 12 maja 2020 r. wpłynął raport miesięczny. Powiązały to z chęcią wykazania przez F. Sp. z o.o. Sp.k. statusu mikrofirmy na potrzeby uzyskania subwencji finansowej z projektu T. S.A. na dzień 31 grudnia 2019 r. Podkreśliły, że spółka na dzień 31 grudnia 2019 r. zawierała tylko umowy zlecenia i nie zatrudniała ani jednego pracownika.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., z uwzględnieniem odsetek wynikających z art. 98 § 1¹ k.p.c.

[SOP]

(r.g.)